

M SVERIGES VÄGTIPS

D

CZ

Tyskland 1 Tjeckien

Från Rostock och Sassnitz söderut

Vltavafloden, Tjeckien

Badorten Sellin
på ön Rügen.

Sassnitz–Berlin

Färjan lägger till på ön Rügen. Härliga stränder i **Binz**, **Sellin** och **Göhren**. Mitt på ön Putbus med runt torg, slottspark och byggnader i klassisk stil.

Stralsund var huvudstad i svenska Pommern 1648–1815. Trivsamt centrum med spår från svensktiden. St. Marienkirche, en vacker kyrka med magnifik orgel är värt ett besök.

Fler svenskminnen i universitetsstaden, **Greifswald**. Slottet Griebenow är en trevlig pausplats nära motorvägen. Från muromgärdade **Neubrandenburg** går väg 96 söderut, förbi **Neustrelitz** och **Gransee** till Berlin.

Den som vill ta det lugnt kör Allévägen, väg 194 från Stralsund. Första stoppet är **Grimmen**. Stadsportar och rester av en stadsmur. Vackert rådhus. Sedan förbi **Loitz**, **Demmin**, **Kummerow** och **Malchin**. Pausa i naturskönt belägna **Waren**. Fortsätt förbi **Röbel**, idyllen **Mirow** och **Rheinsberg** till Berlin.

Stralsund

Rostoc –Berlin–Leipzig

Warnemünde och **Bad Doberan** är trevliga småstäder utanför **Rostock**. Längre västerut **Wismar**, som var svensk till 1803. Krogen Alter Schwede vid torget minner om den tiden.

Slottet i **Schwerin** ligger vackert beläget vid en sjö – som klippt ur en sagobok.

Landskapet söder om Rostock bjuder inga sensationer. Pausa i **Teterow** öster om motorvägen. Sedan väg 108 söderut till **Waren** och vidare på Allévägen (se Sassnitz–Berlin).

Väster om motorvägen **Güstrow**, en fin liten stad, mest känd för skulptören Ernst Barlach som verkade här. Härifrån väg 103 förbi **Karow** och korsvirkesstaden **Plau**.

Wittstock ligger nära motorvägen. Stadsmur och trevligt centrum. Längs väg 103 är **Kyritz** värd ett stopp. Liksom **Perleberg**, **Havelberg** och **Tangermünde** längre västerut.

Sydost om **Fehrbellin**, fridfulla **Hakenberg**. Över byn höjer sig utsiktstornet Siegessäule till minne av segern över svenskarna 1675. Trevlig restaurang nedanför. Kör sakta genom **Linum**, här häckar storkar. Sedan söderut till **Nauen**. Många hotell i **Werder** vid floden Havel, nära **Potsdam**. I Werder tillverkas tomatketchup – sorten som njuts till tysk currywurst.

I **Potsdam** möttes världskrigets segerherrar 1945. Resultatet blev två tyska stater och ett kallt krig som varade till 1990. Praktfulla interiörer i Fredrik den stores sommarresidens Sanssouci. Charmiga holländska kvarter. Filmintresserade besöker Filmpark Babelsberg.

Trivsamma **Brandenburg** ligger utspridd på öar i floden Havel. Kyrkor och rådhus i rött tegel.

Vidare på trädkantade väg 102, förbi kurorten **Bad Belzig** till **Wiesenburg** och **Coswig**.

Parken runt **Wörlitz** lockar många besökare. Slott, kanaler, lusthus och trädgårdar i skön förening. Hotell och restauranger. Strax intill ligger **Oranienbaum**, en barockstad med stiltigt förflutet. Idag tyvärr rätt förfallen.

Norr om **Gräfenhainichen**, Ferropolis. En samling uttjänta brunkolgrävskopor har blivit ett lite annorlunda besöksmål.

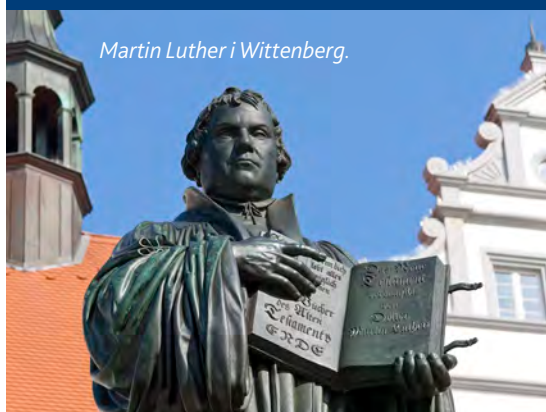
I **Wittenberg** kretsar det mesta kring kyrkoreformatorn Martin Luther. Se eken där han brände påvens bannlysning, huset han bodde i och slottskyrkan på vars port han 1517 spikade upp sina 95 teser. Här ligger han också begravd.

Väg 2 går förbi **Bad Dübén** till mäss- och musikmetropolen **Leipzig**. Berömda krogen Auerbachs Keller hittas i Mädlerpassage, en galleria av äldre snitt.

▶▶ Snabba vägar

Från Rostock på A19/A24. Passera Berlin på A10. Fortsätt A9 till Leipzig och välj där:

- A14 till Dresden, sedan A17 till Prag.
- A9 till Hof, sedan A93 till Regensburg och A3 till Linz i Österrike.
- A9 till Hof, A93 förbi Regensburg, väg 15 förbi Landshut till Rosenheim. Därifrån A93 till Innsbruck. Eller A8 till Salzburg.
- A9 till München.

Leipzig–södra Tyskland

I slaget vid **Lützen** 1632 stupade krigarkungen Gustav II Adolf. Minnesmärke, kapell och restaurang vid väg 87, nordost om Lützen. Mer om kungen och slaget i stadsmuseet, i borgen inne i Lützen.

Weissenfels har ett eget kungamuseum, i Geleitshaus. Här balsamerades kungens lik efter slaget. På en vägg syns ännu blodfläckar.

Gott om hotell och restauranger i trivsamma **Naumburg**. Omtalade stensulpturer i domkyrkans västkor. Norrut, längs floden Unstrut, ett av Tysklands minsta vindistrikt. Provmaka pärlande sekt hos vinfirman Rotkäppchen i **Freyburg**.

Saalfeld har enligt Guinnes rekordbok världens färgrikaste grottor.

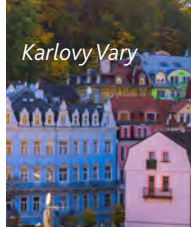
Väg 88 leder söderut, förbi **Dornburg** till kamera- och optikstaden **Jena**. Gör en avstickare till Goethes och Schillers **Weimar**. Eller till **Erfurt** med ståtliga kyrkor och berömda Krämerbrücke, en medeltida bro med trähus ovanpå.

Annars vidare längs floden Saale, förbi **Kahla** och **Rudolstadt** till **Saalfeld**. Sedan väg 85 förbi mur- omgärdade **Kronach** till **Kulmbach**. Mäktig borg och berömt bryggeri.

I **Bayreuth** skrev Richard Wagner några av sina operaverk. Vackra vägar österut, över höga Fichtelgebirge. Väg 303 leder till porslinsstäderna **Hohenberg**, **Arzberg** och till **Cheb** i Tjeckien. Ett stycke norrut **Selb**, med fabriksbutiker och en bankomat i porslin. Samt världens största kaffekanna i porslin – den rymmer 60 000 koppar.

Från Bayreuth väg 22 mot sydost till **Cham**. Pausa i **Weiden** eller i vackert belägna **Rötz**. Efter Cham är vägnumret 85. I gränstrakterna finns gott om glasbruk, som i **Arnbruck**, **Drachselsried**, **Bodenmais** och **Zwiesel**.

Fler tips för södra Tyskland: M Sveriges Vägtips Tyskland 3.

Leipzig–Karlovy Vary– Plzen–södra Tjeckien

Brunkol är ett omdiskuterat bränsle. Söder om Leipzig, mellan **Hohemmölsen** och **Pegau** breder världiga dagbrott ut sig.

Spökstaden **Zeitz** är en sorglig syn. Gatorna kantas av förfallna byggnader. Vid torget i **Altenburg** en butik med 190 sorters senap. Spelkort är en annan specialitet.

Från **Zwickau** kom Audi, östtyska kultbilen Trabant och numera Volkswagen. Sevärda August Horch Museum levandegör tysk bilhistoria. Trevliga kvarter i centrum.

Vackra väg 93 leder till **Schneberg** och **Schwarz-
enberg** och **Scheibenberg**. Halvvägs upp på 1 215 meter höga Fichtelberg finner ni skid- och semester- orten **Oberwiesenthal**. Fin utsikt längs vägen dit.

Från tjeckiska **Jáchymov** kom silvermyntet taler. Det gav namn åt svenska riksdaler och amerikanska dollar. Myntverket från 1500-talet är nu museum.

Kurorten **Karlovy Vary** frestar med spåbehandlingar, ståtlig stadsmiljö och stillsamt nöjesliv. Knepigt att köra i centrum. Presentshoppa dyrt hos glasbruket Moser. Örtlikören Becherovka kostar mindre, den inhandlas i butiken på Masaryka 57. God? Tveksamt.

Kör västerut till **Loket**, tjugigt beläget på en klippa ovanför floden Ohře. Ringlig väg till **Bečov nad Teplou** där slottet härbärgerar en klenod, ett praktfullt utsmyckat relikskrin i guld.

I behagliga **Mariánské Lázně** flanerar man i parken och under berömda kolonnaden. Smaka på det hälsobringande källvattnet. Åt nordväst ännu en kurort, **Františkovy Lázně** och trivsamma gränstaden **Cheb**.

Vidare söderut, förbi småstäderna **Planá** och **Stříbro**. Klostret Kladruby ligger intill motorvägen, väster om Plzeň. Mäktig kyrka, fina interiörer.

Gamla stan i Meissen.

I **Plzeň** släcks törsten med pilsner. Mest känd är Prazdroj (Urquell), fler sorter finns. Plzeň är en lite pompös storstad. **Rokycany** är mer lagom. Vackra hus och trivsamt atmosfär.

Gör ett stopp i **Horšovský Týn** eller **Domažlice**. Fin väg till **Klatovy** vars jesuitkyrka döljer spännande katakomber. Trettio mumifierade 1600-talspersoner låter sig där beskådas. Sedan österut förbi småtrevliga **Horáždovice**.

Från stenbron i **Písek**, fin utsikt upp mot centrum. Bron är från 1200-talet. I **Prachatice** gott om sgraffittprydda hus, en dekorativ fasadmålnings-teknik typisk för Tjeckien.

Český Krumlov står på FN:s världsarvslista. Vindlande gator ner mot floden Vltava. Massor av turister. Omtalad slottsteater från 1700-talet. Nära gränsen, längs väg 3, **Kaplice** och **Dolní Dvořiště**.

Från **České Budějovice** kommer ölet Budvar (Budweiser). Stort besökscentrum i bryggeriet.

Småstaden **Třeboň** är full av charm. I traktens sjöar odlas karp. Fisken äts både till vardags och till jul. Provsmaaka själv på någon av Třeboň's krogar.

Sevärt 1500-talsslott i **Jindřichův Hradec**. Slottets runda musikhus kallas Rondellen. Elegant invändig gulddekor.

I **Telč** stadsportar och ett stiligt torg kantat av utsmyckade hus. **Dačice** är också trevligt. Här uppfanns bitsockret år 1843. Slott med empireinredningar.

Slavonice är den totala idyllen, en bortglömd liten gränsstad. Svenskarna härjade här på 1600-talet. Trevliga hotell vid torget. Många dekorerade hus.

Kör österut längs gränsen, förbi **Bitov** och imponerande slottet Vranov. Stanna till i **Znojmo**, ännu en stämningsfull plats med trevliga smågator.

Berlin–Prag

Potsdam–Wittenberg. Se Rostock–Berlin–Leipzig.

Från Wittenberg förbi **Kemberg**, **Bad Schmiedeburg**, fridfulla **Pretzsch** och **Dommitzsch**.

I **Torgau** möttes amerikaner och ryssar i april 1945. Ståtligt slott och trivsamt stadskärna. Sedan förbi **Belgern** till charmiga **Mühlberg**.

Fortsätt längs floden Elbe. Efter **Diesbar-Seusslitz** dyker vinodlingar upp längs vägen. Stanna vid en vingård och köp med några flaskor. Vinet säljs inte här hemma.

Anblicken av **Meissen** är mäktig. Borgen Albrechtsburg tronar på en klippa högt över floden. Ta en titt invändigt, salarna är praktfullt dekorerade. Gyllert, trevligt centrum med trånga gator. Se också den anrika porslinsfabriken i Haus Meissen. Ska finservisens förnyas bör plånboken vara välfylld.

Någon mil österut slottet **Moritzburg**, med interiörer från 1700-talskungen August den starkes tid.

Från **Meissen** ringlar väg 101 genom Triebischtal, förbi Nossen. Kilometerlånga gruvgångar sträcker sig under **Freiberg**. Här bröts silver på 1500-talet. I Albertpark ett minnesmärke över svenskarnas belägring 1643, Schwedendenkmal.

Fortsätt väg 101 söderut. Efter charmiga **Wolkenstein** går färden österut, över höga höjder med vackra utblickar. Här och var övergivna gruvor och metallverk – ett tyskt Bergslagen. I **Pobershau** en guidad gruvrundtur i Molchner Stolln. I **Seiffen** och **Neuhausen** shoppar man tyskt julpynt och träleksaker.

Volkswagens glas(s)iga bilfabrik i Dresden.

Dresden låg i ruiner 1945. Somligt är återskapat, med blandat resultat. Frauenkirche invigdes så sent som 2006. Flera fina konstmuseer i slottet Zwinger. Se också Gläserne Manufaktur, Volkswagens genomskinliga bilfabrik i glas.

Pirna är trevligare än Dresden. Vackert torg och gator kantade av gamla hus. Öster om Pirna ligger kurorten Rathen och utsiktsplatsen **Bastei**. Imponerande vy över klipplandskapet.

Efter fästningen **Königstein** och kurorten **Bad Schandau** kommer vi in i Tjeckien. Elbe byter nu namn till Labe. Helt nära grännsbyn **Hřensko** den väldiga stenbron Pravčická brána, en naturens egen skapelse.

Floddalen blir allt mer industrialiserad, men också mer levande. **Benešov** är en trevlig pausplats någon mil öster om Děčín. Väg 261 leder till **Litoměřice**. Kör in och parkera på det vackra torget. På andra sidan Labe fästningen **Terezín**, ett ökänt läger under andra världskriget.

I vinstaden **Mělník** möts Elbe/Labe och Moldau/Vltava. Sammanflödet beskådas bäst från slottstrassen. På slutningen nedanför odlas vin. Längre västerut, på var sin sida om Vltava, två charmiga småstäder med var sitt slott: **Nelahozeves** och **Veltrusy**.

En nordlig rutt går förbi **Mlada Boleslav**. Här håller bitillverkaren Škoda till. Bilmuseet och fabriken är öppen för besökare. På vägen till Prag ett stopp i småtrevliga **Lysá**.

Prag–Brno–Wien/Bratislava

Kör ut från Prag på motorväg 1. Kör av vid avfart 21 och ta sikte på **Konopiště**. Slottet tillhörde ärkeherzog Franz Ferdinand, han som blev skjuten i Sarajevo 1914. Längre söderut **Tábor** med gytttrig trevlig stadskärna.

Den som lämnar motorvägen vid avfart 41 hamnar i tjugiga **Český Šternberk**. Några mil norrut silverstaden **Kutná Hora**. Se medeltidskatedralen S:ta Barbora och slottet Vlašský dvůr. Strax utanför, i Sedlec, kapellet Kostnice som invändigt utsmyckats med dödsallar och människoben. Makabert, men imponerande.

Söder om avfart 90 **Pelhřimov** som gömmer ett förtjusande centrum. Muzeum rekordů berättar om knasiga rekord, udda föremål och kuriosas.

Vid torget Hotel Slavie, elegant utstyrt kring sekel-skiftet 1900. Vid torget i **Jihlava** anrika krogen U Tří Knížat. Maten gillades redan av franske marskalken Bernadotte. Det var år 1805 – innan han blivit kung Karl XIV Johan av Sverige.

Nästa stopp blir i **Velké Meziříčí**, nära motorvägen. Vackert torg, ringmur och stadsportar. Några mil söderut **Třebíč**, som också är en sevärd stad.

Skallar på rad i kapellet Kostnice, Kutná Hora.

Köpenhamn

Malmö

DANMARK

SVERIGE

Östersjön

Sassnitz

Sellin

Warnemünde

Rostock

Hamburg

TYSKLAND

Berlin

Saalfeld

Leipzig

Meissen

Dresden

POLEN

Karlovy Vary

Prag

Kutná Hora

Plzeň

TJECKIEN

Regensburg

Brno

München

ÖSTERRIKE

Wien

Bratislava

M Sverige – Mötesplatsen för Sveriges bilister
msverige.se

